Αρ. Πρωτ. : 49803
Ημ/νία : 06/06/23

Οι οδηγίες απευθύνονται στους ιατρούς ή ιατροδικαστές που ανάλογα με την περίπτωση συμπληρώνουν τα «Ιατρικά Πιστοποιητικά Θανάτου». Η επιδημιολογική αξία των πληροφοριών που περιέχονται στο Πιστοποιητικό ανάγουν την ορθή και ακριβή συμπλήρωσή του σε καθήκον του ιατρού προς το κοινωνικό σύνολο. Για τη συμπλήρωση των στοιχείων του Πιστοποιητικού, οι πληροφορίες συγκεντρώνονται από τον ιατρό, από το δελτίο ταυτότητας του θανόντος καθώς και από τους οικείους του. Ο ιατρός θα πρέπει να ζητήσει το «Ιατρικό Πιστοποιητικό Θανάτου» να υπογραφεί και από εκείνον που έδωσε τις λοιπές για τον θανόντα πληροφορίες, πλην της αιτίας θανάτου. Κατά τη συμπλήρωση του ανωτέρω πιστοποιητικού, πρέπει να ληφθούν υπόψη οι ακόλουθες ειδικότερες οδηγίες:

Ερώτημα 1. Αναγράφονται ευκρινώς και ολογράφως το επώνυμο και το όνομα του θανόντα.

Ερωτήματα 7, 8, 12. Για τον τόπο γέννησης του θανόντα και τον τόπο μόνιμης κατοικίας του, θα αναγράφονται το Τοπικό Διαμέρισμα, ο Δήμος ή η Δημοτική Κοινότητα και ο Νομός. Η χρονολογία γέννησης αναγράφεται πλήρως (π.χ. 15 Μαΐου 1929). Μόνο εφόσον είναι άγνωστη η ημέρα, αναγράφεται το έτος και ο μήνας. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όταν δεν μπορεί να εξακριβωθεί ο μήνας, αναγράφεται μόνο το έτος γέννησης.

Ερώτημα 13. Τα στοιχεία αυτά προκύπτουν από το δελτίο αστυνομικής ταυτότητας, εκτός αν το μεταξύ, έχουν επέλθει αλλαγές, π.χ. μεταδημότευση.

Ερωτήματα 4, 9, 10, 11. Αναγράφονται επίσης, το φύλο, η ιθαγένεια και το θρήσκευμα (Χριστιανός, Μουσουλμάνος, Βουδιστής κλπ.). Για τους Χριστιανούς αναγράφεται και το δόγμα: Ορθόδοξος, Καθολικός κλπ.

Το επάγγελμα του θανόντα, δηλαδή η απασχόληση και το είδος της ατομικής εργασίας, πρέπει να αναγράφεται ευκρινώς και ακριβώς. Θα αποφεύγονται οι γενικότητες, όπως ιδιωτικός υπάλληλος, εργάτης, έμπορος, τεχνίτης, ναυτικός κλπ. και θα αναγράφεται η ειδικότητα της απασχόλησης και το είδος της ατομικής εργασίας. Για παράδειγμα δε θα αναγράφεται απλώς έμπορος, υπάλληλος ή τεχνίτης αλλά έμπορος ανδρικών υφασμάτων, πλανόδιος πωλητής λαχανικών, βοηθός λογιστή, ταμίας, υποδηματοποιός κλπ.

Για τους ηλικιωμένους που δεν ασκούσαν (πριν τον θάνατό τους) κανένα επάγγελμα, λόγω ηλικίας, θα αναγράφεται επιπλέον το προηγούμενο επάγγελμά τους, ως εξής: πρώην ράπτης ανδρικών ενδυμάτων, πρώην δακτυλογράφος κλπ. Σε περιπτώσεις άσκησης περισσότερων επαγγελμάτων κατά διάφορες περιόδους, προτιμάται το επάγγελμα το οποίο ασκήθηκε από τον θανόντα, κατά το μεγαλύτερο μέρος της εργάσιμης ζωής του. Για πρόσωπα που δεν άσκησαν επάγγελμα κατά τη διάρκεια της ζωής τους, αναγράφεται: «άνευ επαγγέλματος».

Στην εκπαίδευση αναγράφεται το επίπεδο μόρφωσης, π.χ.: αναλφάβητος/η, απολυτήριο δημοτικού, απολυτήριο τριτάξιου γυμνασίου, απολυτήριο λυκείου ή ισότιμου, πτυχίο μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, πτυχίο ΑΕΙ-ΤΕΙ-μεταπτυχιακό, διδακτορικό.

Ερωτήματα 2, 3, 14, 16. Αναγράφεται επίσης, το όνομα του πατέρα και της μητέρας. Η οικογενειακή κατάσταση του θανόντα αναγράφεται σύμφωνα με τις ενδείξεις του εντύπου αυτού. Στην περίπτωση θανάτου εγγάμου, αναγράφεται και η ηλικία του επιζώντος ή της επιζώσης συζύγου.

Ερώτημα 17 Κάθε βρέφος που γεννήθηκε ζωντανό πρέπει να καταγράφεται και να υπολογίζεται ως ζωντανό, χωρίς να υπολογίζεται η περίοδος κυοφορίας και ανεξάρτητα αν αυτό ζει ή όχι κατά τον χρόνο της καταγραφής. Αν πεθάνει σε οποιοδήποτε χρόνο μετά τη γέννηση, θα υπολογιστεί και θα καταγραφεί ως θάνατος. Επομένως, κατά τη δήλωση από τα νοσοκομεία και τις κλινικές των γεννηθέντων ζωντανών και στη συνέχεια των θανόντων σε χρονικό διάστημα πολύ σύντομο μετά τον τοκετό, θα προσκομίζεται από τους αρμόδιους των κλινικών και νοσοκομείων στο οικείο Ληξιαρχείο τόσο «Δήλωση της γέννησης», όσο και το «Ιατρικό Πιστοποιητικό Θανάτου».

Για το θανόν βρέφος ηλικίας κάτω του ενός έτους αναγράφεται αν αυτό ήταν γεννημένο εντός ή εκτός γάμου, εντός συμφώνου συμβίωσης καθώς και αν γεννήθηκε νεκρό. Για το γεννημένο ζωντανό αναγράφεται η ηλικία του σε μήνες και ημέρες ενώ για το θανόν εντός 24 ωρών από τη γέννηση του βρέφος η ηλικία προσδιορίζεται σε ώρες και λεπτά. Επίσης δηλώνονται το βάρος γέννησης σε γραμμάρια, οι εβδομάδες κύησης καθώς και η ηλικία και το ΑΜΚΑ της μητέρας.

Ερώτημα 18. Το μέρος όπου ακριβώς συνέβη ο θάνατος διακρίνεται ειδικότερα ως εξής: ιδιωτική κατοικία, νοσοκομείο ή μαιευτήριο, άλλο ίδρυμα ομαδικής συνοίκησης και τέλος, άλλο μέρος εκτός των ανωτέρω. Ιδρύματα ομαδικής συνοίκησης είναι τα ξενοδοχεία, οικοτροφεία, βρεφοκομεία, γηροκομεία, άσυλα, μοναστήρια, στρατώνες, φρενοκομεία κλπ.

Ερώτημα 20. Αναγράφεται αν ο πιστοποιών ιατρός είναι ο θεράπων, άλλος ιατρός ή ιατροδικαστής, αν δεν υπάρχει πιστοποίηση ή αν έχει πιστοποιηθεί από άλλη αρχή.

Διαγνωστικό ID: 6475cd013b1acfd67d37af23 στις 07/06/23 10:44

Ερώτημα 21. Το ερώτημα της αιτίας θανάτου έχει συνταχθεί κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να διευκολύνεται η επιλογή της υποκείμενης αιτίας θανάτου και περιλαμβάνει δύο μέρη:

Στο πρώτο μέρος (Ι) στη γραμμή (α), που θα πρέπει να είναι πάντοτε συμπληρωμένη, δηλώνεται η τελική (άμεση) αιτία θανάτου, δηλαδή η ασθένεια ή επιπλοκή που οδήγησε απευθείας στο θάνατο. Πρόκειται για την τελική νόσο ή νοσηρή κατάσταση που εμφανίστηκε αμέσως πριν το γεγονός του θανάτου. Στις γραμμές (β) και (γ) του πρώτου μέρους περιγράφονται (εφόσον υπάρχουν) οι διαδοχικές προηγηθείσες αιτίες που οδήγησαν στην τελική αιτία θανάτου της γραμμής (α). Η νοσηρή κατάσταση που δηλώνεται στη γραμμή (α) πρέπει λογικά να έχει προκληθεί από την κατάσταση που γράφεται στη γραμμή (β) και η (β) από τη (γ). Έτσι, η νοσηρή κατάσταση που δηλώνεται στην τελευταία χρησιμοποιούμενη γραμμή του μέρους (Ι) του ερωτήματος 21 συνιστά την υποκείμενη αιτία θανάτου, δηλαδή το νόσημα ή τον τραυματισμό που προκάλεσε την έναρξη της ακολουθίας των νοσηρών καταστάσεων, τα οποία οδήγησαν στο θάνατο. **Επί βίαιου θανάτου,** σε αυτό το ερώτημα θα αναγράφεται ο τραυματισμός ή η δηλητηρίαση που προκλήθηκε από την εξωτερική αιτία που οδήγησε στο θάνατο (π.χ. κάκωση εγκεφάλου) ενώ η εξωτερική αιτία θανάτου πρέπει απαραίτητα να δηλώνεται στο ερώτημα 22.

Στο δεύτερο μέρος (ΙΙ) αναγράφονται από τον ιατρό οι τυχόν άλλες παθολογικές εκδηλώσεις, οι οποίες, αν και άσχετες με την ασθένεια, επηρέασαν δυσμενώς την εξέλιξή της.

Συνίσταται η πλήρης και ευανάγνωστη αναγραφή της αιτίας θανάτου και η αποφυγή της χρήσης συντομογραφιών ιατρικών όρων. Να μην παραλείπεται η αναφορά του χρονικού διαστήματος μεταξύ της έναρξης της κάθε νοσηρής κατάστασης και του θανάτου (π.χ. ώρες, μέρες, μήνες, έτη). Επίσης να αποφεύγεται η αναγραφή μηχανισμών ή τρόπων θανάτου (π.χ. Καρδιακή ανακοπή, αναπνευστική ανακοπή, ηλεκτρομηχανικός διαχωρισμός, ασφυξία κτλ.) και η χρήση των όρων «γήρας», «γηρατειά», «καταβολή», «καχεξία», καθώς δεν παρέχουν κάποια χρήσιμη επιδημιολογική πληροφορία. Όπου δηλώνεται ως αιτία θανάτου η ανεπάρκεια κάποιου ζωτικού οργάνου (πχ καρδιακή ανεπάρκεια, νεφρική ανεπάρκεια), θα πρέπει να αναγράφονται επίσης στις επόμενες γραμμές και οι αιτίες που την προκάλεσαν. Τα νεοπλάσματα να διακρίνονται σε κακοήθη, καλοήθη και με αβέβαιη συμπεριφορά. Ειδική αναφορά να γίνεται σε περιπτώσεις συγγενών ανωμαλιών ανεξαρτήτως ηλικίας καθώς και σε θανάτους γυναικών από επιπλοκές της κύησης, του τοκετού και της λοχείας.

Ερώτημα 22. Επί βίαιου θανάτου αναγράφεται το είδος του (ατύχημα, τροχαίο, αυτοκτονία ή ανθρωποκτονία) και με λεπτομέρεια η εξωτερική αιτία (π.χ. τυχαίος πνιγμός στη θάλασσα, πτώση εξ ιδίου ύψους, καταπλάκωση από τρακτέρ, απανθράκωση κατόπιν εκρήξεως σε εργοστάσιο, ασφυξία από θερμαντικά μέσα, σκόπιμη πτώση από μπαλκόνι οικίας, αυτοπυροβολισμός, ξυλοδαρμός κλπ.) που προκάλεσε το βίαιο θάνατο (σωματικές κακώσεις) ενώ θα πρέπει να αναφέρεται και ο τόπος θανάτου, εφόσον είναι γνωστός. Ειδικά, για τα τροχαία δυστυχήματα πρέπει να αναγράφεται το είδος του τροχοφόρου (αυτοκίνητο, μοτοσικλέτα, λεωφορείο κλπ.) και να περιγράφεται ο τρόπος κατά τον οποίο συνέβη το ατύχημα (π.χ. οδηγός αυτοκινήτου που συγκρούστηκε με φορτηγό). Ειδική μνεία να γίνεται και στα εργατικά δυστυχήματα. Επιπλέον, να αναφέρεται αν η αιτία θανάτου προέκυψε από επιπλοκή ή από ατύχημα κατά τη διάρκεια χειρουργικής επέμβασης ή άλλης ιατρικής πράξης ή θεραπείας με πληροφόρηση για τη νοσηρή κατάσταση που αντιμετωπιζόταν, την ιατρική πράξη που διενεργήθηκε και το είδος της επιπλοκής ή του ατυχήματος που συνέβη. Στις περιπτώσεις που κάποιος έχει τραυματιστεί και αποβιώνει λόγω των συνεπειών του τραυματισμού μετά από μεγάλο χρονικό διάστημα, το τραύμα και η εξωτερική αιτία που το προκάλεσε πρέπει να αναφέρονται στο πιστοποιητικό ως μέρος της ακολουθίας των αιτιών θανάτου.
Τέλος, στις περιπτώσεις μεταφοράς νεκρού, πρέπει να δίνεται προσοχή από τους ιατρούς, τα Νοσοκομεία και τα Ληξιαρχεία, ώστε να αποκλείεται η διπλή καταχώριση του ίδιου θανάτου στα ληξιαρχικά βιβλία. Αυτό μπορεί να συμβεί για τους θανόντες σε νοσοκομεία πόλεων, των οποίων ο νεκρός μεταφέρεται για ταφή σε χωριό, όπου ήταν η μόνιμη κατοικία του. Σε τέτοιες περιπτώσεις, ο θάνατος δεν πρέπει να καταχωρείται και στο Ληξιαρχείο της πόλης, ύστερα από δήλωση των νοσοκομείων και στο Ληξιαρχείο του Δήμου ή της Κοινότητας όπου γίνεται η ταφή του νεκρού. Πρέπει να λαμβάνεται ειδική φροντίδα, ώστε μια τέτοια διπλή καταγραφή των θανάτων να αποφεύγεται συστηματικά και να δηλώνεται ο θάνατος μόνο στο Ληξιαρχείο του τόπου όπου συνέβη ή μόνο στο Ληξιαρχείο του τόπου ταφής.

Για το γνήσιο της υπογραφής:

Αν ο πιστοποιών το θάνατο ιατρός είναι εγκατεστημένος στην περιφέρεια Ειδικού Ληξιαρχείου, το γνήσιο της υπογραφής του επικυρώνεται από το Διευθυντή του Νοσηλευτικού Ιδρύματος, όπου συνέβη ο θάνατος ή της οικείας αστυνομικής αρχής της κατοικίας του ιατρού ή του τόπου άσκησης του επαγγέλματός του, ή του Ιατρικού Συλλόγου του οποίου είναι μέλος.

Διαγνώθηκε ID: 6475cd013b1acfd67d37af23 στις 07/06/23 10:44